

Trygghetsplan

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling

Ekeskolan läsåret 2010-2011

Reviderad 2011-03-24

Innehåll

Inledning.....	3
Ekeskolan	3
Skolans vision.....	4
Diskriminering, trakasserier, kränkande behandling. Vad är det?	4
Diskriminering.....	4
Direkt diskriminering	4
Indirekt diskriminering	4
Trakasserier och kränkande behandling	4
Mobbning	5
Skolans förebyggande arbete.....	5
Utvärdering och nulägesanalys.....	6
Åtgärdsplan för läsåret 2010-2011	7
Skolans handlingsplaner vid trakasserier och annan kränkande behandling.....	7
Om en elev trakasserar eller kränker en annan elev	7
Om en vuxen trakasserar eller kränker en elev.....	8
Handlingsplan för elever	8
Handlingsplan för föräldrar	9
Övergripande lagar och riktlinjer	10
Internationell nivå.....	10
Nationell nivå	10
Skolnivå.....	10
Vilka ser till att lagarna följs?.....	11
Utvärdering/revidering	11

Inledning

Att känna sig trygg i skolan är en mänsklig rättighet och en förutsättning för att elever ska utvecklas och lära sig nya saker. Alla skolor i Sverige ska, enligt skollagen 14a kap. och diskrimineringslagen, arbeta för barns och elevers lika rättigheter och möjligheter. Skolan arbetar för att elever och personal har en arbetsmiljö utan diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Hur man arbetar för en trygg skolmiljö ska skolan varje år, beskriva i särskilda handlingsplaner, en likabehandlingsplan och en plan mot kränkande behandling.

ALLA MÄNNISKORS LIKA VÄRDE

Ekeskolan

Ekeskolan är en statlig nationell specialskola inom Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM). Skolan vänder sig till elever med synskada i kombination med ytterligare funktionsnedsättning.

Undervisningen bedrivs enligt grundskolans eller särskolans kursplan beroende på elevernas individuella behov. Förutom kärnämnen erbjuder skolan synspecifika ämnen som punktskrift, mobility, (orientering och förflyttning) och självständighetsträning. Skolan tar emot elever från hela landet. Klasserna består av 3 – 6 elever. Eleverna är i åldrarna 6 – 21 år.

I nära anslutning till skolan finns det ett internat för de elever som har långt avstånd mellan hemmet och skolan. Internatet består av fyra elevhem, i varje elevhem finns plats för fyra elever. Elevhemmen är anpassade för Rh och de är bemannade dygnet runt.

Elevhemmen har öppet varannan helg för de elever som har långt avstånd till sitt hem. Boendepersonalen tillsammans med fritidsledare erbjuder fritidsaktiviteter som är anpassade utifrån elevernas behov.

Skolledningen och personalen skall arbeta aktivt för att eleverna och deras föräldrar skall vara delaktiga i arbetet med att främja likabehandling och motverka alla former av kränkande behandling samt vid uppföljning och utvärdering av detta arbete .

Vårt arbete och möten med elever, föräldrar och varandra ska präglas av demokrati, delaktighet, trygghet, respekt och helhetssyn.

Skolans vision

- En skola på elevernas villkor där deras behov alltid är i centrum för våra insatser.
- En skola där alla känner att de trivs, blir sedda, är trygga och har möjligheter att lära sig nya saker och att utvecklas.
- En demokratisk skola där ingen elev eller personal blir diskriminerad, trakasserad eller kränkt.

Diskriminering, trakasserier, kränkande behandling. Vad är det?

Diskriminering

När en elev behandlas sämre än andra och det har samband med diskrimineringsgrunderna; elevens kön, etniska tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller ålder kallas det diskriminering (2006:67).

En elev kan också bli diskriminerad om han eller hon särbehandlas på grund av en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionshinder med mera.

Direkt diskriminering

När en elev missgynnas och det har direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Exempel: När en pojke inte får följa med och bada med förklaringen att det redan är så många pojkar i badgruppen.

Indirekt diskriminering

När skolan tillämpar ett förfaringsätt som verkar vara neutralt men som i praktiken kan missgynna en elev utifrån någon av diskrimineringsgrunderna.

Exempel: Om skolan har en bestämmelse som säger att alla elever ska serveras samma mat. Då kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av sitt funktionshinder behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Den gemensamma betydelsen är att någon uppträder på ett sätt som kränker en elevs värdighet och person. Det kallas trakasserier om det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna, annars kallas det kränkande behandling.

Exempel på trakasserier eller kränkande behandling:

- **Fysiska**, exempelvis slag eller knuffar.
- **Ord eller tecken**, exempelvis hot, svordomar eller öknamn.
- **Psykosociala**, exempelvis utfrysning, grimaser, alla går när man kommer.
- **Texter eller bilder**, exempelvis teckningar, lappar, sms, mms, fotografier, msn och meddelanden på olika webbplatser.

Både personal och elever kan göra sig skyldig till trakasserier och kränkande behandling. Man behöver inte ha menat att vara elak, det är hur personen som drabbas upplever det som avgör om han/hon känner sig trakasserad eller kränkt.

Mobbning

Trakasserier eller kränkande behandling som sker vid upprepade tillfällen kallas ofta mobbning.

Skolans förebyggande arbete

Ekeskolans uppdrag är att undervisa elever med synskada i kombination med ytterligare funktionsnedsättning.

Skolan har specialutbildad personal och hög personaltäthet vilket gör det möjligt att anpassa pedagogik, aktiviteter, klassrum och övrig miljö efter individuella behov. Även under raster finns personal tillgänglig.

Ekeskolans elevhälsa består av psykolog på heltid och kurator på halvtid.

På heltid arbetar även skolsköterska, sjukgymnast och arbetsterapeut. Dessa tre befattningar finns även tillgängliga för Resurscenter Syn i Örebro.

Elevhälsan jobbar för att förebygga, upptäcka och åtgärda hinder av social, psykologisk, medicinsk och fysisk karaktär. Elevhälsan samarbetar med elevernas hemkommuner och landsting.

Elevhälsan är delaktig då elever skolas in och ut på Ekeskolan.

Varje termin har Ekeskolans personal pedagogiska mål samtal kring alla elever. Vid dessa samtal går berörd personal; pedagoger, assistenter, fritidspersonal och boendepersonal, igenom elevens individuella utvecklingsplan samt elevens sociala situation på skolan och på boendet. Detta är sedan grunden för terminens utvecklingssamtal.

Utgångspunkten i skolans arbete är FN:s barnkonvention och övrig gällande lagstiftning se s 10. Detta ger eleverna möjlighet att påverka sin skolmiljö. På skolan finns ett elevråd. De arbetar bland annat med demokratifrågor och att utveckla skolans miljö ute och inne. Vid möten i elevrådet deltar skolans fritidspersonal.

På Ekeskolan har alla elever möjlighet att varje morgon delta i en gemensam samling. Morgonsamlingen är ett tillfälle att i ett större sammanhang träna på turtagning, lyssna på varandra, ta hänsyn, vara med i ett socialt sammanhang samt ansvara för olika uppgifter.

Elever och personal arbetar även aktivt med ett antal gemensamma temadagar under läsåret. Dessa dagar ger möjlighet till möten över klassgränserna.

Ekeskolan arrangerar föräldradagar två gånger per läsår.

Trygghetsplanen finns att läsa för alla på skolans webbplats

Utvärdering och nulägesanalys

Under läsåret 2010-2011 har inga fall av trakasserier eller annan kränkande behandling anmälts till anti-mobbinggruppen.

Om ett fall skulle uppstå påkallas kurator som tillsammans med berörd personal kartlägger den uppkomna situationen. Visar det sig att det är ett ärende där anti-mobbinggruppen bör ta över så ansvarar kurator för det.

I anti- mobbinggruppen ingår kurator, fritidsledare, boendepersonal samt pedagog.

Skolans Trygghetsplan utvärderas 1 gång per läsår. Den finns att läsa på skolans webbplats

Åtgärdsplan för läsåret 2010-2011

Att ha ett ”nystartsmöte” med antimobbinggruppen och se över grupp sammansättningen.

Senast: 2010-12-31

Ansvarig: Kurator

Se över vilka rutiner vi ska ha för hur nyanställd personal får information om skolans Trygghetsplan.

Senast: 2011-12-31

Ansvarig: Rektor

Utvärdering och revidering av Trygghetsplanen

Senast: 2011-12-31

Ansvarig: Rektor

Skolans handlingsplaner vid trakasserier och annan kränkande behandling

Om en elev trakasserar eller kränker en annan elev

Steg 1 Försök att lösa situationen direkt . Går inte det eller om situationen är så allvarlig att det kräver uppföljning ska den personal som sett händelsen dokumentera vad som hänt och kontakta någon i anti-mobbinggruppen.

Steg 2 Personal från anti-mobbinggruppen följer upp händelsen med eleverna. Det är viktigt att samtliga berörda parter får komma till tals i lugn samtalston. Vad har hänt? Hur ofta? Hur länge? Vem eller vilka är inblandade? När och var?
Meddela vårdnadshavare och be dem prata med respektive barn/ungdom. Be gärna om återkoppling.
Meddela elevboende så att de känner till vad som hänt.

Steg 3 Berörda elever hålls under uppsikt. Inom 1-2 veckor sker uppföljningssamtal

Steg 4 Om trakasserierna fortsätter ansvarar anti-mobbing gruppen för att individuella samtal genomförs med den utsatte. För att sedan ha samtal med den/de som trakasserar/kränker. I detta samtal ska det betonas att det som hänt är mycket allvarligt. Föräldrarna till berörda elever erbjuds att vara med på samtalet. Uppföljningssamtal inom 1-2 veckor.

Steg 5 Om trakasserierna fortsätter trots tidigare insatser kallas den/de elever som trakasserar samt föräldrar till samtal. Ett skriftligt åtgärdsprogram för hur trakasserier och kränkningar ska stoppas skrivs ned tillsammans med elev/elever och föräldrar. Uppföljning inom 1-2 veckor.

Steg 6 Sista utvägen är att en polisanmälan görs efter beslut tillsammans med ledningsgruppen.

Dokumentera allt som görs skriftligt och med fotografier vid ev skador.

Om en vuxen trakasserar eller kränker en elev

Om en elev upplever att han/hon blir trakasserad eller kränkt av någon vuxen vänder sig han/hon eller förälder till rektor eller personal inom elevhälsan.

Rektor eller någon av rektor utsedd person utreder vad som har hänt. Både eleven och den vuxne ska få möjlighet till samtal och gemensam konfliktlösning.

Samtalet ska dokumenteras och följas upp.

Om något mer behöver göras tar rektor beslut om detta.

Om en elev trakasserar eller kränker en vuxen.

Om en vuxen upplever att han/hon blir trakasserad eller kränkt av någon elev meddelar han/hon detta till sin arbetsledare samt elevens mentor. Mentorn tar kontakt med elevens föräldrar.

Alla samtal ska dokumenteras och följas upp.

Handlingsplan för elever

Alla elever på skolan har ett ansvar för att behandla varandra med respekt.

Om du som elev ser att någon på skolan är utsatt för kränkningar eller trakasserier uppmuntra då den personen att berätta detta för en vuxen eller gör det själv.

Det är bevis på mod och civilkurage att berätta om trakasserier eller annan kränkande behandling. Det är viktigt att berätta för att ge den som plågar en chans att förbättra sitt beteende. Att berätta betyder att omgivningen är på den utsattes sida.

Om eleven upplever ovanstående situationer som svåra finns alltid möjlighet till vuxenstöd.

Skolans personal har tystnadsplikt!

Handlingsplan för föräldrar

Om skola och hem samverkar och visar att de inte accepterar trakasserier och annan kränkande behandling får det en positiv inverkan på alla elever i skolan och i förlängningen också i samhället. Skola och hem kan samarbeta för en trygg och demokratisk miljö för eleverna och ett samhälle där man respekterar mänskliga rättigheter.

Övergripande lagar och riktlinjer

Internationell nivå

FN:s barnkonvention-Sverige anslöt sig till konventionen 1990. I barnkonventionen beskrivs barnets särskilda rättigheter i 54 artiklar. Alla artiklar gäller alla barn. Barn med funktionsnedsättning nämns dessutom i en särskild artikel (art 23)

Salamancadeklarationen - 1994 antogs deklarationen som innehåller principer och praxis vid undervisning av elever i behov av särskilt stöd.

Nationell nivå

Skollagen (1985:1100) - Lagen anger övergripande mål för utbildningen i skolan samt övergripande riktlinjer för hur skolans verksamhet ska utformas. 14a kap. Åtgärder mot kränkande behandling.

Diskrimineringslagen (2008:567) - DL är den lag som förbjuder diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

Arbetsmiljölagen- (1977:1160) – Lagens uppgift är att förebygga ohälsa och olycksfall samt att verka för en god arbetsmiljö.

Skolnivå

Trygghetsplanen

Vilka ser till att lagarna följs?

Diskrimineringsombudsmannen (DO) har tillsyn över diskrimineringslagen. Barn- och elevombudet (BEO) och skolinspektionen har tillsyn över 14a kap skollagen om åtgärder mot kränkande behandling.

Om man som elev upplever att man är diskriminerad kan elev och föräldrar anmäla det till Diskrimineringsombudsmannen.

För mer information se: www.do.se

Om man som elev känner sig kränkt och skolan inte gör tillräckligt för att stoppa det, kan elev eller förälder anmäla det till BEO.

För mer information: www.skolinspektionen.se/beo

Utvärdering/revidering

Ekeskolans Trygghetsplan – Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling utvärderas i samband med elevråd och arbetslagsträffar och revideras en gång per läsår. Synpunkter på förbättringar av planen kan också löpande lämnas skriftligt till kurator eller rektor. Rektor har yttersta ansvaret för årlig revidering av dokumentet och för att Trygghetsplanen följs.